

BOEKBESPREKING

Mme Alice Pruvot-Fol: Mollusques Opisthobranches. Faune de France 58, 1954, Paris, Lechevallier, 460 pag., 173 fig., 1 kleurenplaat. Prijs onbekend.

Dit belangrijke werk, dat iedere malacoloog met vreugde zal begroeten, zou men, van ons Nederlands standpunt uit, de meest recente samenvatting voor de Westeuropese fauna kunnen noemen. De tot nu toe uitsluitend aan de Skandinavische kusten gevonden soorten zijn alléén vermeld, niet besproken; de abyssale soorten zijn niet opgenomen. Maar verder heeft Mevrouw Pruvot alle soorten, die mogelijk ooit aan de Franse kust gevonden kunnen worden, opgenomen. Dat hierbij ook de mediterrane vormen inbegrepen zijn, is voor ons alléén van belang, wanneer we (en dat komt toch steeds weer voor) naar die warme kusten op excursie gaan. In haar met fraaie kleurplaten geïllustreerde "Etude des Nudibranches de la Méditerranée" (Arch. d. Zool. exp. et gén. 88, 1, Juli 1951) heeft zij reeds afgerekend met de vele dubbel of in verschillende stadia beschreven mediterrane soorten. Toch blijven er totaal nog 200 soorten mariene Opisthobranchia voor Frankrijk over, Tectibranchiata, Nudibranchiata en Pteropoda, om voor de duidelijkheid de oude namen te gebruiken.

De uitvoerige inleiding geeft kort en zakelijk de mening van Mevrouw Pruvot over diverse kwesties. Als inleiding tot de studie der zeenaaktslakken is deze zeer belangrijk te achten. Een opmerking kunnen wij niet nalaten te citeren: (p. 33) "Certes, cet ouvrage (la Monographie d'Alder et Hancock) est d'un grand secours; mais j'ai vu souvent commettre des erreurs sur la foi de la coloration et de l'apparence extérieure, dans la détermination d'échantillons, qui n'appartenaient ni à l'espèce, ni même au genre supposés". Ook onze ervaring is, dat men niet voorzichtig genoeg kan zijn bij de determinatie. Hoe weinig, ook voor de specialisten in deze groep, de onderscheidingen en de namen vaststaan, blijkt zo nu en dan zelfs in dit standaardwerk (o.a. waar dezelfde soort in fig. 29 de gewone naam Aplysiella petalifera draagt, maar in de tekst, p. 104, A. virescens genoemd wordt,

naar een onzekere oudere naam. Ook is het jammer, dat de schrijfster de voorkeur geeft aan Aplysia rosea boven A. punctata. Zo zijn er meer persoonlijke opvattingen natuurlijk.

Hoewel de auteurs geciteerd worden, ontbreken literatuuropgaven geheel en al. Het is daarom niet met zekerheid uit te maken, maar wel zeer waarschijnlijk, dat Mevrouw Pruvot de Nederlandse literatuur niet gebruikt heeft, omdat zij deze niet kon lezen (hoewel er toch een Engelse samenvatting is, die zij moet bezitten). Zo ontbreekt onze Corambe batava, die toch, behalve in de Fauna van Nederland, ook in de Zuiderzeemonografie duidelijk beschreven wordt. Dit ontbreken van literatuur maakt het de niet-specialist vaak moeilijk te weten wat algemeen aangenomen wordt en wat persoonlijke opinie van Mevrouw Pruvot is. Zo maakt zij eigenlijk door Trinchesia (p. 380) te kiezen voor Cratena en door Cuthona foliata in dit genus te brengen, de verwarring groter. Ook in andere opzichten had zij beter Odhner kunnen volgen. Het gebruik van Fimbria (p. 356) voor Tethys is niet in overeenstemming met de nomenclatuurregels. Ik kan niet alle persoonlijke opvattingen signaleren, maar moet volstaan met de opmerking, dat men voorzichtig moet zijn bij het gebruik van dit standaardwerk en ook de (niet geciteerde) verdere literatuur moet raadplegen.

H. Engel.